

Sygn. akt: X C 4121/18 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2019 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSR Katarzyna Malinowska

Protokolant: Stażysta Magdalena Skinder

po rozpoznaniu w dniu 09 maja 2019 r. w Toruniu

sprawy z powództwa (...) Ltd. z siedzibą w D.

przeciwko M. J.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1611,01 zł (tysiąc sześćset jedenaście złotych jeden grosz) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 czerwca 2018r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 947 zł (dziewięćset czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSR Katarzyna Malinowska

UZASADNIENIE

Powód (...) Ltd. z siedzibą w D. złożył przeciwko M. J. pozew o zapłatę kwoty 1611,01 zł z odsetkami i kosztami.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwany zawarł z P4 sp. z o.o. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych i nie wywiązał się z umowy .

W dniu 17 lipca 2018 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu. Od nakazu zapłaty sprzeciw wniósł pozwany i domagał się oddalenia powództwa w całości. Pozwany wskazał że umowa jest nieważna, bowiem w chwili jej zawierania był w stanie wyłączającym świadome i swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 23 marca 2016 r. M. J. podpisał umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych na 24 miesiące. Abonament miesięczny wynosił 61,97 zł a wartość przyznanej ulgi określona została na 1228 zł. Strony umówiły się, że w przypadku rozwiązania umowy przed upływem umówionego terminu abonent będzie obowiązany do zwrotu ulgi proporcjonalnie do okresu, który pozostanie do dnia upływu umówionego okresu, na który została zawarta umowa. Nadto tego samego dnia została zawarta umowa ratalnej sprzedaży telefonu Samsung (...) G. (...) za łączną kwotę 721 zł.

dowód: umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych, k. 63 akt, umowa sprzedaży na raty k. 64 akt, , regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych k. 66-69, cennik k. 70-74

Pozwany początkowo płacił rachunki – opłacał abonament i spłacał raty za sprzęt, jednak od września 2016 r. zaprzestał tego z powodu problemów finansowych. Pozwany nie opłacił faktur za wrzesień, październik, listopad i grudzień 2016 r. Z powodu niewywiązywania się pozwanego z obowiązków umownych pismem z dnia 5 stycznia 2017 r. umowa została mu wypowiedziana i został obciążony obowiązkiem uiszczenia pozostałej kwoty za zakupiony telefon w kwocie 600 zł i obowiązkiem zwrotu ulgi w kwocie 672,88 zł.

dowód: nota debetowa z dnia 4 marca 2017 r. k. 77 akt, nota debetowa z 5 stycznia 2017 r. k. 78 akt, wypowiedzenie umowy k. 88 akt.

Operator telekomunikacyjny zawarł w dniu 24 stycznia 2018 r. z powodem umowę cesji, na mocy której powód nabył wierzytelność wobec pozwanego

dowód: bezsporne, nadto umowa k. 50 – 55 akt

M. J. jest chory na schizofrenię paranoidalną. Był wielokrotnie hospitalizowany. Od marca 2013 r. nie przebywał w szpitalu. Jego choroba nie była nasiloną, leczyl się ambulatoryjnie a dobrze dobrane leki powodują, że w miarę dobrze funkcjonuje w społeczeństwie. Prowadzeniem rachunków rodziny zajmuje się żona pozwanego. On osobiście nie pamięta dnia zawarcia umowy, jednak telefon, którego dotyczyła umowa był w rodzinie użytkowany. Z czasem zaprzestano płacenia rachunków z powodu kłopotów finansowych. Pozwany nie jest ubezwłasnowolniony.

dowód: karta informacyjna leczenia szpitala k. 20, 28v-32 akt, zeznania pozwanego k. 110 akt

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 82 kc nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

Orzecznictwo SN oraz sądów powszechnych dostarcza licznych przykładów zaburzeń, które towarzysząc składaniu oświadczeniu woli, prowadzą do jego wadliwości w rozumieniu omawianego przepisu. Należą do nich m.in.: różnego rodzaju zaburzenia psychiczne, niezależnie od ich podłoża, zespół otępienny, wyczerpanie organizmu i siły woli spowodowane długotrwałą chorobą, stany depresyjne i maniakalne, alkoholizm, narkomania, stan po podaniu silnych leków psychotropowych, zatrucie toksycznymi substancjami, gorączka, hipnoza, agonia.

Jak widać, zespół okoliczności prowadzących do braku świadomości albo swobody obejmuje stany patologiczne, zarówno trwałe, jak i przemijające, a także stany fizjologiczne, które obniżają aktywność centralnego układu nerwowego do tego stopnia, że spełniają się przesłanki z art. 82 k.c.

Poza wypadkami zupełnie oczywistymi i trwałymi, jak np. głębokie upośledzenie umysłowe, ocena stanu świadomości i swobody osoby składającej oświadczenie woli musi odbywać się z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy. Dla przyjęcia istnienia wady oświadczenia woli konieczne jest bowiem, aby okoliczności powodujące wyłączenie świadomości albo swobody miały miejsce w chwili składania oświadczenia. Jest to o tyle istotne, że wiele zjawisk prowadzących do zaburzeń w sferze świadomości i swobody ma przejściowy charakter, a nadto nie jest wykluczone działanie składającego oświadczenie w okresie wystarczającego rozeznania (lucidum intervallum). Podkreślić należy, iż stwierdzenie depresji czy też choroby psychicznej istniejącej u strony czynności prawnej nie przemawia automatycznie za nieważnością złożonego przez nią oświadczenia woli. Nie można też z góry przyjmować, że oświadczenia woli składane przez osoby chore psychicznie dotknięte są wadą z art. 82 k.c. (Fras Mariusz (red.), Habdas Magdalena (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna art 82, SIP Lex)

Przenosząc powyższe wydarzenia na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż brak było podstaw do uznania, że M. J. był w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Po pierwsze od 2013 r. nie był

hospitalizowany. Wprawdzie z informacji z Wojewódzkiego Szpitala Dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Ś. z dnia 4 kwietnia 2019 r. (k. 108 akt) wynika, że M. J. nie leczył się w ich placówce, jednak wziąć należy pod uwagę, że w marcu 2013 r. Pozwany zmienił nazwisko z T. na J.. Wynioskować więc z tego pisma należy, iż po zmianie nazwiska pozwany nie leczył się w placówce w Ś., a więc już 3 lata poprzedzając zawarcie umowy jego stan zdrowia był stabilny. Z jego zeznań na rozprawie wynika nadto, iż leczony był ambulatoryjnie i miał dobrze dobrane leki. Nadto na podstawie zeznań pozwanego wywnioskować należy, iż wprawdzie to żona zajmuje się w jego domu zwykłymi sprawami życia codziennego, lecz w tym przypadku umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawarł sam pozwany. Telefon był w domu używany a rachunki płacone. Zaprzestano uiszczania opłaty za korzystanie z telefonu tylko dlatego, że pojawiły się kłopoty finansowe. Pozwany ma pełną zdolność do czynności prawnych.

Sąd uznał, że fakt, iż pozwany jest chory na schizofrenię i to, że w dniu rozprawy nie pamiętał oddalonego w czasie o 3 lata samego faktu podpisania umowy, nie daje podstaw do uznania, że umowa była nieważna. Nie ma podstaw do podejrzenia chociaż, że pozwany miałby być w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.

Wobec powyższego nie było konieczne dopuszczanie dowodu z opinii biegłego psychiatry. Przeprowadzenie takiego dowodu byłoby zasadne, gdyby w toku postępowania dowodowego ustalono jakiejkolwiek okoliczności – poza twierdzeniami procesowymi, wskazujące na to, że pozwany nie mógł swobodnie podjąć decyzji, czy wyrazić woli. Nie ustalono, aby pozwany był w stanie zaostrzenia się choroby, czy może w krótkim czasie po zawarciu umowy był hospitalizowany. Jednak w niniejszej sprawie takich okoliczności nie było. Nie pojawiła się konieczność powoływania biegłego z wiadomościami specjalnymi – bowiem nie było faktów, co do których miałby się biegły wypowiedzieć.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał powództwo za zasadne w całości.

Powód w sposób należyty wykazał fakt zawarcia umowy i jej treść oraz wysokość dochodzonego roszczenia. W tym zakresie twierdzenia powoda nie były kwestionowane. Nadto powód wykazał swoją legitymację czynną w procesie – w tym zakresie jego uprawnienie do dochodzenia roszczenia nie było kwestionowane.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Na zasądzone koszty składa się 900 zł wynagrodzenia pełnomocnika, 30 zł opłaty sądowej i 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa

SSR Katarzyna Malinowska